

Maleren Joachim Skovgaards billede af Apostlen Peter i Helsingør Domkirke. Skt. Olai.

Af Frank Bentler,

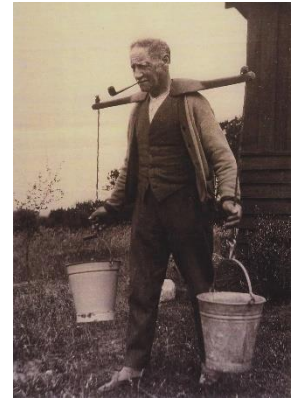
Maleren Joachim Skovgaard brugte lokale fiskere som modeller til de 12 Apostel malerier på dåbskapellets vægge i Helsingør Domkirke.

Min oldefar, Janne Pehrsson blev født på Hven d. 6. september 1861 og døde d. 29. juli 1938 i København.

Kirkebogen for Sankt Ibbs forsamling på Hven fortæller "En pojke Janne foeddes 6. september 1861 som son til husmanden Pehr Bengtson och hans hustru Johanne Hallberg på nr. 4 Tuna".

Apostlen Peter - Helsingør Domkirke - 1899 - Privat foto

I midten af 1800-tallet ejede den svenske gren af min familie tilsammen 2 gode gårde på Hven. En gård på østsiden af øen, en anden på vestsiden og bestyrede "Tunagården" på midten, matrikel Tuna nr. 4. Vi "sad" på Hven og sejlede med varer på begge sider af øen og overalt i Sundet.

Janne voksede op hos sine forældre, Johanna Hallberg og Pehr Bengtson (Gift 1846) der bestyrede "Tunagården". (Tidligere kaldt "Nygaard") for dens ejer: Koffardikaptajn Matthias Emanuel Unnerus der sejlede på langfart.

Det var blandt andet Jannes opgave hver morgen inden skolegang at ringe med kirkeklokkerne i Sankt Ibbs kirke, opført i 1200-tallet, samt til Gudstjeneste om søndagen, Dette gjorde han i hele sin skoletid.

Der var mange søskende på "Tunagården" og han skulle ligesom finde sin egen vej i tilværelsen. Vejen blev søen, og det blev hans opgave at sejle varer til og fra Hven. Janne sejlede til Landskrona, Helsingør, Snekkersten, Skotterup, Humlebæk, Sletten og småbyerne langs Øresundskysten. Han elskede at sejle og kom meget til Helsingør i forskellige ærinder. Janne Pehrson var en stor, kraftig og stærk mand, i Helsingør kaldtes han for "Smukke Janne".

I Danmark, syd for Helsingør og ovre under Sletten, lå danske, finske og svenske barkskibe og provianterede inden turen gik videre til Australien, New Zealand, Østen, Nord- og Sydamerika. I bugten oppe ved Rå lå andre barkskibe i læ under pynten og afventede bedre vejr og god vind. Janne Pehrson handlede med disse langfartsskibe og der var nok at gøre. En dag kom han sejlen ind i Snekkersten Havn og her mødte han Birthe Caroline Nielsen fra Skotterup (1862-1928).

De blev gift og flyttede til København hvor de boede i Viborggade fra 1896-1906 og senere Vardegade 21 ude på Østerbro. Et nyt kvarter.

Janne Pehrson blev nu "Færgemand" i Københavns Havn. Det vil sige at han roede eller sejlede søfolk til og fra de skibe der lå ude på Rheden eller mellem Toldboden og Flådens leje på Holmen.

Maleren Joachim Skovgaard blev omkring 1898 bedt om at udsmykke dåbskappellets vægge med Jesus og de 12 Apostle i Skt. Olai Kirke, Domkirken i Helsingør. Hans atelier lå på Rosenvænget, Østerbro i København, ikke langt fra Vardegade. Maleren søgte markante modeller af fiskertypen til denne opgave, og Janne blev spurgt om han ville stille sig til rådighed, hvilket han indvilgede i.

Apostlene i kirken som andre steder, har en attribut der viser hvem de er, så man kan kende dem. Peter har nøglerne til Himmerigets port. Da Joachim Skovgaard skulle have nogle nøgler at male efter, fik han kirkens fineste nøgler, nemlig nøglerne til kirkens gamle sølvtøjsskab fra ca. 1680, hvori de hellige kar blev opbevaret og sådan kan "Den svenske Apostel Peter" ses i kirken i dag.

Om de tre gårde på Hven ved vi at "Tunagården" nu er i familierelateret privateje. De to andre gårde er udstykket til naturreservat samt en politistation og til Tycho Brahe Museum.

Ovenstående er fortalt mig af Janne Pehrsons datter Anna Jenny Petrea Pehrson (1890 – 1968) og hans barnebarn Elly Karen Margrethe Hansen (1910 – 1986). Begge af Helsingør og bekræftet ved slægtsforskning samt den store svenske familiegren der stadig bor på Hven i 2020.

Janne Pehrson, 75 års dag d. 6. September 1936 omgivet af sin store danske familie.

Emigranten fra Hven, alias Apostlen Peter i Skt. Olai Kirke, Svenske Janne Pehrsons 8 Børn:

Agnes Johanne 1886 + Carl Viktor 1888 + Anna Jenny Petrea 1890 + Ella Emilie 1893 + Emmy Sofie 1896 + Oluf Henry 1900 + Bendt Valdemar 1904 + Erna Margrethe 1908.

Billedtekst: Joachim Skovgaards maleri af apostlen Peter i Helsingør Domkirkes dåbskapel.

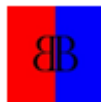
Billedtekst: Janne Pehrsson fra Hven med pibe og åg over nakken.

Billedtekst: Johanna Hallberg & Pehr Bengtson. Tunagården. Kilde: Jan og Lis Pehrson, København.

Billedtekst: Døbefonten skænket til kirken i 1579 af Frantz Lauritsen Skriver og hustru Bente Poulsdatter.

Billedtekst: Janne Pehrson, 75 års dag d. 6. September 1936 omgivet af sin store danske familie.

Med venlig hilsen

Frank Bentler

E-Mail: frank@bentler.dk